

ESZMÉK ÁRAMLÁSA A HADIFOGOLYTÁBORBAN – MEZEY ISTVÁN LEVELEI FELVINCZI TAKÁCS ZOLTÁNNAK

A budapesti Hopp Ferenc Kelet-Ázsiai Művészeti Múzeum adattári gyűjteményében számos olyan levelezőlap és baráti levél található, amelyeket az első világháború frontvonalairól és hadifogolytáborairaiból kapott ismerőseitől az intézmény első igazgatója, Felvinczi Takács Zoltán művészettörténész (1880–1964). E gazdagnak mondható anyagban található például Teleki Pál, akkor még főhadnagy egy tábori lapja a nyugati frontról gyermekkori barátjának, vagy e gyűjteményben a legtöbb levelet író Mezey István japánkutató üzenetei kollégája részére. Előadásomban a fenti, a széles közönség előtt eddig ismeretlen anyag információ-történeti vonatkozásait szeretném bemutatni, amely az eszmék áramlásaként írható le az értelmiségiekből lett katonák, valamint Budapesten maradt barátjuk között. Az írásban megszólalók és a tárgyalt témák skálájának rövid bemutatása után részletesebben beszélek a legtöbb levelezőlapot küldő Mezey István által felvetett, a japán-magyar rokonságot és a turáni eszmét érintő gondolatairól. A vizsgált adattári anyagból az a tanulság vonható le, hogy a hadseregmozgások vagy a hadifogság miatt az intellektuális központnak tekinthető Budapesttől egyre távolodó személyek mégis megtartják szellemi kapcsolatukat és korábbi érdeklődésüket a hazai eszmei áramlatok iránt, sőt, abba beleszólva formálni is igyekeznek azt.

Hámori Nagy Zsuzsanna